

Javnaðarflokkurin fólksins flokkur?

Javnaðarflokkurin á einum vegamóti

»- Føroyskur politikkur hevur verið nógv merktur av hvørjir persónar hava myndað flokkarnar.

Fyri at fáa føroyskan politikk upp á eitt meira verdugt støði, er neyðugt at vit endurskoða floksbygnaðin.

Tað er av stórum týðningi at vit fáa floksapparatið at virka, soleiðis at vit fáa avgerðirnar á eitt breiðari grundarlag. Onkur vil halda, at hetta ikki ber til - tað ger tað.

Tann, ið ikki góðtekur henda stýringarhátt, góðtekur diktatur...«, skrivar Hallstein Sigurðsson m. a. í dag.

Við seinasta lögtingsval gjørdist Javnaðarflokkurin tann stóri sigurs-harrin. Hann fekk ikki færri enn 10 lögtingsfólk, móttvegis teim 7, hann hevði áðrenn valið. Hetta førði sjálvsagt við sær, at flokkurin nú aftur skuldi mynda landsstýri - og sjálvandi eisini hava leiðsluna.

Føroyskur politikkur tað reina kaos

Nógv hevur verið kjakað um, hvørt tað var rætt at fara í samgongu við Fólkalokkin - ella ikki. Hendan spurningin haldi eg ikki hava so stóran týðning. Vit mugu minnast til, at skilið, sum valdaði í undanfarna samgongum, var tað reina kaos. Tað landsstýrið kann av røttum verða kallað «klandurs-landsstýrið» og mugu allir teir fimm flokkarnir, sum skiftivís myndaðu tað, átaka sær heiðurin fyri at hava drigið politikkin niður á tað vanviðrisliga støði, hann kom á.

Kortini kann ikki sigast, at bitið var serliga stórt í andstøðuni. Stutt sagt: Føroyskur politikkur gjørdist tað reina kaos.

Fólkið hótt við uppsagnum

Nú er so nærur ár liðið síðan valið. Samarbeiðið millum landsstýris-flokkarnar hevur gingið sera væl, og vit eru nú spent farin at hyggja eftir broytingunum.

Hevur landsstýrið gjørt nakrar broytingar, so kunnu vit ikki siga at teir duga væl at «selja» sín politikk - í øllum føri, so eru broytingarnar ringar at tåa eyga á. Fólkið hevur tað so ikki

betur, enn tað hevði áðrenn valið, nú uppsagnarhóttanin hongur yvir høvdu okkara.

Persónspolitikkur = flokspolitikkur?

Hóast vit finga floksbýtið á tingi í 1906, so hevur føroyskur politikkur altíð verið myndaður av teimum persónum, sum valdir hava verið. Soleiðis er eisini í dag, hóast flokkar sigast at vera hugsjónarlaga ymskir.

So kunnu vit spyrja, hvør stýrir flokkunum? Eru tað bert teirra kosnu umboð, floksleiðsla, lokalfeløg, vinir og kenningar hjá einstøkum politikkarum ella kunnu allir flokslimir vera við til at taka avgerðir.

Hyggja vit eftir Javnaðarflokkinum í dag, so er hann skipaður við 10 lögtingsumboðum, fyra landsstýrisfólkum, starvsstjórn, floksleiðslu og við lokalfeløgum, umboðandi limirnar í øllum valdømunum.

Landsstýrismaður ikki tingsmaður

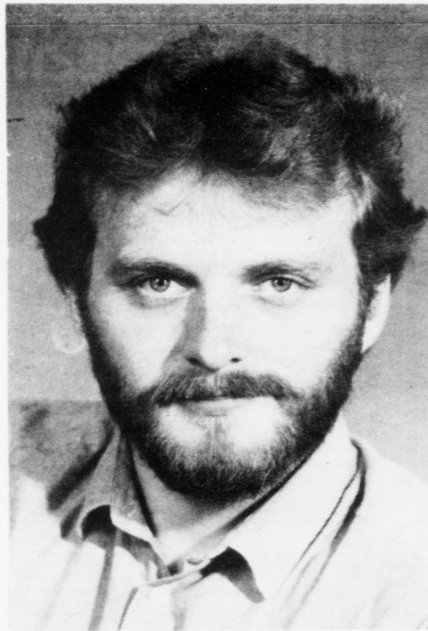
Vanligur siður í Føroyum hevur verið, at lögtings- og landsstýrisarbeiði hava verið ov nógv hjá einum persóni at havt. Tí hevur landsstýrisfólk latið næsta manni á listanum lögtingssessin, tá hann er farin í landsstýrið.

Orsøkin til at landsstýrismaður fær so høga løn, má jú vera tann, at hann ikki skal hava annað arbeiði.

So kunnu vit seta spurningin:

- Er lögtingsarbeiðið ikki «annað arbeiði»?

Tað munnu teir, ið

»- Broyingarnar eru ringar at fáa eyga á. Fólkið hevur tað so ikki betur, enn tað hevði áðrenn valið, nú uppsagnarhóttanin hongur yvir okkum», sigur Hallstein Sigurðsson.

sjónarmið

áseta lønina í øllum føri halda, tí annars høvdu teir ikki givið sær sjálvum eina ríviliga handverkaraløn (16.000 kr um mánaðin + allar møguligar snøklar), um arbeiðið bert var hjáputur.

Tí kunnu vit ikki siga annað, enn at tey vanviðra tingarbeiði, tá landsstýrisfólk ikki leggja lögtingssessin frá sær fyrr enn á ólavsøku. Bert lögmaður segði hesaferð sessin frá sær beinanvegin.

»Heitur sessur« at sleppa

Tí er tað átalvert at eitt av landsstýrisfólkum javnaðarflokksins enn ikki hevur lagt lögtingssessin frá sær. Hvør er orsøkin til hetta? Hvat sigur flokkurin, og hvat sigur valfelagið? Og hvat siga hini fólkini, sum eru stillað upp á sama lista?

Sum veljarar hava vit krav upp á eina grundgeving!

Tað kann ikki sigast annað enn at tað er

hugaligt, at vit, sum ein arbeiðarflokkur, enn hava verkamenn og sjómenn umboðandi flokkinn á tingi. Sum sjómaður ert tú sjálvsagt mangan burturstaddur og kann tað tí henda, at tú ikki fært møtt á tingi. Men tað kann undra, at sessurin ikki verður latin næsta manni á listanum, tá eitt nú Suðuroyartingmaður Javnaðarflokksins er til skips.

Brýtur niður demokratiska andan

Hetta vit her hava nevnt er við til at bróta niður tann demokratiska anda, sum átti at valdað í einum javnaðarflokki. Har átti slíkt at verið ein sjálfvilygja - hjá okkum eigur tað ikki at vera ein spurningur um persónar, men heldur hinvegin - at fáa so nógv fólk við í arbeiðið, sum til ber.

Okkum nýtist ikki at fara langt, fyri at finna dømi um, hvat slíkt tørvandi floksdemokrati kann føra til. Taka vit Tjóðveldisflokkinn, so minnast vit hvussu stór misnøgðin innanflokks var undir síðsta landsstýrið. Samarbeiðið millum landsstýris- og tingfólk- ið móttvegis meinigu limunum var syndarligt. So galið var tað, at sjálvt vit - uttanfyri standandi eygleiðarar - sóu hvussu tey bitust og slitust.

Hetta var so uttan iva ein av stóru orsøkunum til at Tjóðveldisflokkurin syndaðist til seinasta lögtingsval - og hesum burdu vit kunna lært av!

Ikki diktatur - men demokrati

Javnaðarflokkurin er á einum vegamóti. Vit skulu hava nýggjan formann. Hesum er boðað frá, og á komandi landsfundi skulu vit kjósa nýggja fólk.íð.

Spurningurin er so, um tað er hetta sum er á hugavert. Tað haldi eg nú ikki. Eg haldi at persónsspurningarnir ikki eiga at standa fremst. Tað týðningarmesta er at vit fáa avgerðirnar á eitt so breitt grundarlag, sum gjørligt - at vit fáa floksapparatið at virka. Umboðini í floksleiðslu, lokalfeløgum o. s. v. skulu hava nakað at siga og tey skulu hava samabyrgd av førða politikkinum.

Onkur vil siga at hetta als ikki kann lata seg gera - tað ger tað. Tað er nevniliga demokratið í fullari merking. Tann, ið heldur at lættari er at hava nøkur fá til at stýra, góðtekur ikki demokratiska stýringarháttin - hann góðtekur diktatur...

Hallstein Sigurðsson